

Remissyttrande

Datum 2020-02-24

Mottagare: Utbildningsdepartementet

Remissyttrande:

Departementspromemorian "Bättre studiestöd till äldre"

Diarienummer: U2019/04318/UH

Yrgo tackar för möjligheten att ge synpunkter på utredningen. Sammanfattningsvis tillstyrker vi i remissyttrandet de förslag som rör höjda åldersgränser för rätt till studiestöd och ändrade återbetalningsregler samt det förslag som rör extra veckor till äldre studerande. Mot bakgrund av att medellivslängden ökar och pensionsåldern höjs är det positivt att man anpassar systemet så att det möjliggör finansiering av kompetensutveckling, vidareutbildning eller omställning under en större del av livet.

Yrgo delar däremot **inte** utredningens bedömning som innebär att man inte tänker skapa ytterligare en deltidsnivå för studiemedel. Utvecklingen inom utbildningsområdet går mot mer flexibla och individuella lösningar för att tillfredsställa såväl individers som samhällets behov av kompetensutveckling. Behovet av att parallellt med sitt arbete kunna studera för att vidareutvecklas kommer sannolikt att öka. Det kommer i sin tur kräva möjlighet till finansiering av studier som motsvarar en lägre nivå än 50% av heltidsstudier.

För synpunkter kring respektive förslag se nedan.

Höjda åldersgränser för rätt till studiestöd och ändrade återbetalningsregler

3.5.1

Utredningen föreslår

Åldersgränsen för rätt till studiemedel höjs från 56 till 60 år. Nedtrappningen i rätten att låna börjar vid 51 år och slutar vid 60 år. Åldersgränsen för rätt till studiestartsstöd höjs från 56 till 60 år.

Yrgo tillstyrker förslaget.

3.5.2

Utredningen föreslår

Återbetalningstiden ska vara 25 år eller det lägre antal år som återstår till utgången av det år då låntagaren fyller 64 år. Eventuell resterande skuld ska betalas till dess full

återbetalning har skett, dock längst till utgången av det år då låntagaren fyller 71 år. Studielån och återkrav som inte har betalats vid utgången av det år då låntagaren fyller 71 år ska skrivas av.

Yrgo tillstyrker förslaget.

3.5.3

Utredningen föreslår

Om en låntagare har fått nya studielån under återbetalningstiden, ska de nya lånen läggas samman med de tidigare lånen om samma villkor för beräkning av återbetalningstid och ålder för avskrivning gäller för de nya och de tidigare lånen, dvs. de ska läggas samman inom ramen för en och samma lånetyp.

Yrgo lämnar inga synpunkter på förslaget.

3.5.4

Utredningen föreslår

Den som har äldre lånetyper och tar lån enligt de nya bestämmelserna kan välja mellan att betala tillbaka de äldre lånen och det nya lånet parallellt eller att äldre lån ska betalas tillbaka enligt bestämmelserna för det nya lånet (så kallat ändrade betalningsvillkor). Ändrade betalningsvillkor ska börja tillämpas vid kalenderårsskiftet året närmast efter det år då låntagaren har begärt ändrade betalningsvillkor. Ändrade betalningsvillkor får dock inte beslutas om lånet har sagts upp till omedelbar betalning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur en ansökan om ändrade betalningsvillkor ska göras samt vid vilken tidpunkt en sådan ansökan senast ska göras. För den som har tagit lån före den 1 juli 2001 kvarstår rätten att ändra betalningsvillkor från lånetyperna studiemedel eller studielån till det nuvarande annuitetslånet (lån tagna efter den 30 juni 2001) även om personen inte har tagit något sådant lån. Rätten att lägga samman lån ska finnas kvar för studielån och återbetalningspliktiga studiemedel enligt den äldre studiestödslagen (1973:349) och studielån som avser tid före den 1 januari 2022, men ska inte vara möjligt i förhållande till den nya lånetyp som införs 2022.

Yrgo lämnar inga synpunkter på förslaget.

Extra veckor till äldre studerande

4.4.1

Utredningen föreslår

Äldre studerande ska kunna få studiemedel under längre tid än vad veckogränserna medger om det har gått mer än tre år sedan den studerande senast bedrev studier med studiemedel och det antingen finns arbetsmarknadsskäl eller andra särskilda skäl för det. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om de villkor som ska vara uppfyllda och de övriga förutsättningar som ska gälla för att studiemedel ska kunna lämnas med hänsyn till arbetsmarknadsskäl.

Yrgo tillstyrker förslaget.

4.4.2

Utredningen föreslår

Till äldre studerande som har rätt till studiemedel under längre tid än vad veckogränserna medger med hänsyn till arbetsmarknadsskäl eller andra särskilda skäl ska studiemedel kunna lämnas i ytterligare högst 80 veckor på eftergymnasial nivå respektive på gymnasienivå och i ytterligare högst 40 veckor på grundskolenivå.

Yrgo tillstyrker förslaget.

4.4.1

Utredningen bedömer

Det ska fortfarande finnas en 40-årsgräns för rätt till studiemedel utöver veckogränserna med hänsyn till arbetsmarknadsskäl eller andra särskilda skäl.

Yrgo håller med om bedömningen.

Inte någon ny deltidnivå

5.4.

Utredningen bedömer

Studiemedel ska inte ges för ytterligare en deltidnivå.

Yrgo delar inte bedömningen som görs i utredningen.

Kommentar: Utvecklingen inom utbildningsområdet går mot att den enskildes behov och förutsättningar styr. Det kräver därför i högre grad än tidigare att utbildningar ges med fler individuella och flexibla lösningar. De studerande ska själva ha möjlighet att välja när, var och hur studierna bedrivs. Inte sällan kombineras studier med arbete som ett sätt att kompetensutvecklas för att behålla arbetet eller för att vidareutvecklas inom det yrkesområde man verkar. Det kan också vara en möjlig väg för omställning till ett nytt yrke. Det är rimligt att föreställa sig att behovet av kompetensutveckling som sker parallellt med arbete kommer att öka framöver. Den höga förändringstakten i arbetslivet och den höjda pensionsåldern talar för det. Yrgo delar därför uppfattningen som Myndigheten för yrkeshögskolan och Yrkeshögskoleförbundet gett uttryck för där möjlighet till studiemedel på 20-25% av heltid skulle kunna underlätta för dem som studerar. En viss finansiering av studierna skulle göra att man inte behöver arbeta heltid parallellt med studierna. Det skulle i sin tur underlätta studierna för den studerande och öka genomströmningen.

Göteborg 2020-02-24

Katarina Hjernerstam
Utbildningschef, Yrgo